

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Дуванової Оксани Сергіївни на тему «Кооперація як фактор сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації», поданою на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка»

Характеристика особистості здобувача

Дуванова Оксана Сергіївна у 2005 році з відзнакою закінчила Сумський національний аграрний університет за спеціальністю «Менеджмент», освітній рівень «бакалавр»; з 2005 по 2006 р. навчалася в магістратурі Сумського національного аграрного університету за спеціальністю «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». З 2006 по 2016 рр. працювала в банківській сфері. З 2017 по 2021 рр. була здобувачем наукового ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті за спеціальністю 051 «Економіка» на кафедрі міжнародних економічних відносин. З 1 червня 2024 року продовжила діяльність здобувача наукового ступеню доктора філософії в Сумському державному університеті за спеціальністю 051 «Економіка» на кафедрі міжнародних економічних відносин.

З 2017 по 2023 роки працювала фахівцем та молодшим науковим співробітником в навчально-дослідній частині Сумського державного університету, зокрема була відповідальним виконавцем за трьома науково-дослідними темами, та в 2020 році мала досвід педагогічної діяльності на посаді викладача-стажиста.

Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради СумДУ (протокол №14 від «05» червня 2024 р.).

За час навчання в аспірантурі, Дуванова О.С. зарекомендувала себе сумлінним, відповідальним та високопрофесійним науковцем. Опанувала та оволоділа сучасними методами наукових досліджень.

Прийняла участь у всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема 8-й Міжнародній конференції з лідерства «Нові погляди на лідерство в бізнесі та економіці після пандемії COVID-19 (NILBEC 2022)» (м. Прага, Чехія, 2022р.), 1-й та 2-й Міжнародних Мультидисциплінарних Конференціях для Молодих Дослідників (Суми, Україна, 2021р.; м. Біла Церква, Україна, 2019 р.), 2-й Міжнародній науково-практичній конференції «Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток» (Суми, Україна, 2021р.), 3-й Міжнародній науковій конференції «SER 2020 Нові тенденції та найкращі практики соціально-економічних досліджень» (Ігало, Чорногорія, 2020р.), 1-му Міжнародному форумі «Сучасні виклики сталому розвитку: діалог між народами та країнами» (Суми, Україна, 2020р.), Міжнародній конференції Tropentag 2020 «Продовольча та харчова безпека та її стійкість до глобальних криз» (Вітценхаузен, Німеччина, 2020р.), 5-й Міжнародній конференції з енергетики, навколишнього середовища та інформаційної системи (система онлайн-вебінарів, Індонезія, 2020р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Нормативна сила Європейського союзу» (Київ, Україна, 2020р.), Міжнародній науково-

практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених імені професора Олега Балацького «Економічні проблеми сталого розвитку» (Суми, Україна, 2019 р.), 2-й та 3-й Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми і перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» (Суми, Україна, 2017-2018 рр.), 12-й Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва» (Харків, Україна, 2018р.), Міжнародному науковому форумі STABICONsystems – 2018 (Суми, Україна, 2018р.).

Дисертаційна робота Дуванової О.С. є комплексним дослідженням, вона дає змогу поглибити науково-методичні засади дослідження ролі кооперації у забезпеченні сталого розвитку територіальних громад в умовах реалізації реформи децентралізації. Об'єктом дослідження є економічні відносини, що виникають між домогосподарствами, суб'єктами господарювання, органами місцевого самоврядування та державної влади, в процесі формування відносин кооперації територіальної громади в контексті забезпечення сталого розвитку. Предметом є науково-методичні засади та практичний інструментарій обґрунтування впливу кооперації на сталий розвиток територіальних громад в умовах децентралізації.

Актуальність теми дослідження

В умовах децентралізації територіальної організації влади та реформування місцевого самоврядування, актуальним постало питання забезпечення сталого розвитку новоутворених укрупнених місцевих громад. Адміністративно-територіальні одиниці базового рівня, які колись були ОТГ і зараз перетворилися на територіальні громади, потребують розробки моделей взаємодії між собою та їх суб'єктами, оскільки вони мають завдання ефективно використовувати обмежені ресурси з метою покращення рівня надання послуг населенню.

Кооперація може стати важливим фактором в успішній реалізації стратегії сталого розвитку на місцевому рівні. Зростає важливість розвитку кооперації як інструменту підвищення ефективності господарювання та розвитку соціальної сфери на місцях, оскільки кооперація сприяє створенню нових робочих місць, збереженню традиційних форм господарювання та підвищенню рівня життя місцевих жителів.

Розвиток відносин кооперації на різних рівнях для сталого розвитку територіальних громад передбачає співпрацю між суб'єктами господарювання, домогосподарствами та різними громадами в межах регіону. Така співпраця сприяє економічному зростанню, яке є як соціально інклюзивним, так і екологічно сталим.

Незважаючи на існуючий науковий доробок іноземних та вітчизняних вчених з питань розробки теоретичних засад дослідження соціально-економічної природи кооперації в контексті реалізації сталого розвитку територіальних громад, значне коло питань, пов'язаних із реалізацією потенціалу кооперації для досягнення сталого розвитку, застосування механізмів внутрішньо та міжмуніципального співробітництва територіальних громад, зокрема і в умовах імплементації реформи децентралізації, потребують удосконалення існуючих теоретичних та науково-методичних підходів. Зважаючи на все вище викладене,

тема проведеного дисертаційного дослідження має актуальність та практичну значимість в сучасному українському соціально-економічному контексті.

Зв'язок роботи з науковими програмами та темами

Дисертаційне дослідження відповідає пріоритетним напрямкам наукових досліджень Сумського державного університету, зокрема держбюджетним науково-дослідним роботам «Розробка науково-методичних засад та практичного інструментарію фінансової політики сталого розвитку об'єднаних територіальних громад» (номер державної реєстрації: 0117U003935); «Конвергенція економічних та освітніх трансформацій у цифровому суспільстві: моделювання впливу на регіональну та національну безпеку» (номер державної реєстрації: 0121U109553); «Реформування системи освіти впродовж життя в Україні для запобігання трудовій еміграції: коопетиційна модель інституційного партнерства» (№ д/р 0120U102001).

Особистий внесок здобувача у виконання дисертаційної роботи

Дисертаційна робота є самостійним завершеним науковим дослідженням, в якому запропоновано удосконалення теоретичних засад, науково-методичних підходів та практичних рекомендацій щодо розвитку відносин кооперації як фактора забезпечення сталого розвитку територіальних громад в контексті реалізації реформи децентралізації. Наукові положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, одержані авторкою самостійно. Серед них: самостійно розроблено науково-методичні засади оцінювання впливу міжмуніципального співробітництва на детермінантами сталого розвитку територіальних громад; розвинуто науково-методичний підхід до формування концептуальної моделі формування кооперативних зв'язків територіальної громади із виділенням внутрішньомуніципального та міжмуніципального співробітництва; удосконалено методичні засади обґрунтування впливу соціально-економічних факторів діяльності суб'єктів господарювання на процес добровільного утворення ОТГ при укрупненні громад в умовах реформи децентралізації; розвинуто методичні засади дослідження впливу діяльності агрокооперативів на показники сталого розвитку місцевих громад; удосконалено методичний підхід до визначення економічних детермінант рівня фінансової спроможності територіальних громад та регіонів України, як фактора сталого розвитку в умовах реалізації реформи децентралізації; удосконалено теоретичні засади дослідження ролі та місця кооперації в концепції сталого місцевого розвитку та виявлено домінуючі тренди крос-секторних наукових досліджень, пов'язаних із теорією кооперації та сталим розвитком територіальних громад. Дисертантом разом із науковим керівником проведено узагальнення одержаних результатів дослідження, сформульовано основні положення та висновки.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, що сформульовані в дисертації

Дисертаційне дослідження Дуванової Оксани Сергіївни виконано на високому методичному рівні з використанням комплексу сучасних методів дослідження. Основні наукові положення та висновки, сформульовані в

дисертації, логічно випливають з одержаних результатів та є достатньо обґрунтованими. Вони відповідають поставленій меті та завданням дослідження. Дисертаційну роботу виконано на достатньо обґрунтованому рівні. Чітко структуровано основні напрямки дослідження, зокрема удосконалено теоретичні засади, науково-методичні підходи та практичний інструментарій для забезпечення сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації за допомогою фактора кооперації. Результати експериментальних та теоретичних досліджень доповідались та обговорювались на міжнародних науково-практичних конференціях, а також опубліковані в наукових фахових виданнях.

Наукова новизна результатів

В дисертаційній роботі отримано нові наукові результати.

Вперше висунуто та емпірично підтверджено гіпотезу (за допомогою методів багатофакторного кореляційно-регресійного аналізу), що міжмуніципальне співробітництво територіальних громад є фактором, що впливає на детермінанти сталого місцевого розвитку.

Удосконалено методичний підхід до визначення економічних детермінант рівня фінансової спроможності територіальних громад та регіонів України, як фактору сталого місцевого розвитку, що на відміну від існуючих розмежовує детермінанти на економічні стимулятори та дестимулятори і базується на дворівневому підході, що передбачає побудову інтегральних індексів оцінки як на рівні окремих об'єднаних територіальних громад, так і регіону в цілому; методичні засади обґрунтування впливу соціально-економічних факторів діяльності суб'єктів господарювання при добровільному утворенні об'єднаних територіальних громад за допомогою факторного аналізу панельних даних із побудовою кореляційно-регресійних моделей оцінювання; теоретичні засади обґрунтування структурно-функціональних взаємозв'язків понятійно-категоріального апарату кооперації та сталого місцевого розвитку з використанням комплексних методів бібліометричного аналізу та системним поєднанням інструментарію VOSviewer v.1.6.10 та Scopus Citation Overview tool.

Подальшого розвитку набули науково-методичний підхід до обґрунтування концептуальної моделі формування кооперативних зв'язків територіальної громади, із формування зв'язків кооперації на двох рівнях: внутрішньомуніципальному та міжмуніципальному, що дозволило запропонувати комплексний підхід до аналізу процесу кооперації на всіх суб'єктних рівнях економіки територіальної громади (органів місцевого самоуправління сіл, селищ і міст, кооперативів, суб'єктів господарювання) та налагодженню системної взаємодії між ними; методичні засади дослідження ролі та місця агрокооперативів у забезпеченні сталого розвитку сільськогосподарських територій, що базуються на методі різниць (difference-in-differences) та на множинному регресійному аналізі на основі методу найменших квадратів.

Отже, отримані нові результати дослідження поглиблюють теорію та практику застосування механізмів кооперації для забезпечення сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації.

Практичне значення отриманих результатів

Основні положення дисертаційного дослідження мають науково-теоретичний та практичний інтерес, та можуть бути використані в:

- науковій діяльності – для розробки подальших напрямів застосування фактора кооперації для забезпечення сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації;

- органами державної влади, такими як Кабінетом Міністрів України, Міністерством аграрної політики та продовольства України - при розробці стратегій та програм розвитку сільських територій, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України – при розробці планів розвитку громад та територій України, органами місцевого самоврядування - при формуванні програм та стратегій соціально-економічного розвитку розвитку адміністративно-територіальних одиниць; агрокооперативами - при підвищенні кваліфікації членів сільськогосподарських кооперативів та інформуванні громадськості про переваги кооперації; профільними асоціаціями та громадськими об'єднаннями - в процесі моніторингу прогресу реформи децентралізації;

- освітньому процесі – при проведенні занять та підготовки навчально-методичної літератури з дисциплін «Міжнародні бізнес-комунікації». Вони вже використовуються під час проведення занять та підготовки до них в освітньому процесі Сумського державного університету (Акт впровадження результатів дисертаційної роботи у навчальних процес Сумського державного університету від 05.06.2024 року).

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях, персональний внесок здобувача

Основні результати дисертаційної роботи опубліковано в 27 наукових працях, загальним обсягом 9,01 друг. арк., із яких особисто автору належить 4,06 друк арк., зокрема 2 підрозділи у колективних монографіях, 7 статей у наукових фахових виданнях України, 2 статті у виданнях, що індексується міжнародною наукометричною базою Scopus та 1 стаття - у виданні, що індексується міжнародною наукометричною базою Web of Science, 15 публікацій у збірниках матеріалів конференцій (дві з яких індексується міжнародною наукометричною базою Scopus).

Сукупність усіх публікацій відображає викладені в дисертації результати дослідження, що відповідає вимогам п. 8, 9 вимог до присудження ступеня доктора філософії «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету міністрів України №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 22 січня 2022 року.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

[1] Петрушенко Ю. М., Воронцова А. С., Пономаренко (Дуванова) О. С. Європейський досвід фінансової децентралізації та можливості його адаптації до українських реалій. *International economic relations and prospects for national development: contemporary challenges and solutions: monograph*. Daugavpils : Daugava Print, 2018. P. 178–192.

[2] Petrushenko Y., Vorontsova A., Ponomarenko (Duvanova) O. Financial Inequality in Territorial Communities: International Experience and Case-Study in Ukraine. *Economic Inequality: Trends, Traps and Trade-offs : monograph*. Denmark : River Publishers, 2021. P. 189-206 (**Scopus**).

[3] Педченко Н. С., Петрушенко Ю. М., Трипольська Т. Г., Пономаренко (Дуванова) О. С. Вплив міжнародного та бюджетного фінансування об'єднаних територіальних громад на реструктуризацію національної економіки. *Вісник СумДУ. Серія Економіка*. Суми. 2017. № 4. С. 67–75. DOI: 10.21272/1817-9215.2017.4-09.

[4] Щербина Т.В., Пономаренко (Дуванова) О.С. Соціально-економічні фактори кооперації як передумова підвищення фінансової стійкості регіону. *Електронний журнал «Ефективна економіка» (Index Copernicus)*. 2018. №12. DOI: 10.32702/2307-2105-2018.12.122. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6799>.

[5] Petrushenko Y. M., Vorontsova A. S., Ponomarenko (Duvanova) O. S., Derbenov K. O. . Analysis of the united territorial communities strategies in the context of sustainable development policy implementation. *Механізм регулювання економіки (Index Copernicus)*. 2019. №1. С. 33-45. DOI: 10.21272/mer.2018.83.02.

[6] Васильєва Т. А., Петрушенко Ю. М., Майборода Т. М., Пономаренко (Дуванова) О. С. Інтеркультурний розвиток Європейських міст: освітні та фінансово-економічні виклики. *Фінансові дослідження*. 2019. №2 (7).

[7] Petrushenko Y., Böhmová L., Ponomarenko (Duvanova) O., Bykhovets O., Kotiuk L.. The Impact of Socio-economic Factors on the Management of Agro-cooperatives in Local Communities. *Механізм регулювання економіки (Index Copernicus)*. 2019. №3. С. DOI: 10.21272/mer.2019.85.03.

[8] Duvanova O.S. The impact of inter-municipal cooperation of territorial communities on local sustainable development. *Herald of Khmelnytskyi national university. Economic sciences (Index Copernicus)*. 2021. № 3(294). С. 288-293. DOI: 10.31891/2307-5740-2021-294-3-47.

[9] Duvanova O.S. Decomposite analysis of cooperation as a factor of economic transformation of territorial communities. *Socio-economic relations in the digital society (Index Copernicus)*. 2022. № 1 (43). С. 37-44. DOI:10.55643/ser.1.43.2022.451.

[10] Tulai O., Petrushenko Y., Glova J., Sydor I., Ponomarenko (Duvanova) O.. The impact of decentralization on the financial support of regional development. *Investment Management and Financial Innovations (Scopus Q3)*. 2019. Vol.16, Issue №4. P. 1-15. DOI: [dx.doi.org/10.21511/imfi.16\(4\).2019.01](https://doi.org/10.21511/imfi.16(4).2019.01).

[11] Петрушенко Ю.М., Кубатко О.В., Пономаренко О.С. (Дуванова) Соціально-економічні фактори створення об'єднаних територіальних громад в Україні. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Вип. 4, No 31. С. 527-535. DOI: 10.18371/fcaptp.v4i31.191008. (Web of science).

[12] Petrushenko Y., Hejkrlik J., Duvanova O., Duranowski W., Semenenko T. The impact of agricultural cooperatives on the sustainable development of rural communities. *International Journal of Global Environmental Issues*. 2022. Vol. 21, No. 2-4. P. 130–147. DOI:org/10.1504/IJGENVI.2022.126198. (Scopus Q3).

[13] Петрушенко Ю. М., Пономаренко (Дуванова) О. С. Джерела фінансування сталого розвитку об'єднаних територіальних громад. *Проблеми і перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України* : збірник матеріалів II Всеукраїнської наук.- практ. конф. (м. Суми , 23 листоп. 2017 року). Суми, 2017. С. 45-49.

[14] Пономаренко (Дуванова) О. С. Реформа децентралізації в Данії: досвід для України. *STABICONsystems – 2018* : матеріали Міжнародного наукового форуму (м. Суми, 26–28 квітня 2018 р.). Суми, 2018. С. 90–93.

[15] Ponomarenko (Duvanova) O. S., Diadechko A. M. Financial decentralization: european experience for Ukraine. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства* : збірник матеріалів 5 Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників (м. Суми, 19–20 квітня 2018 р.). Суми, 2018. С. 222–224.

[16] Пономаренко О. С. (Дуванова) Проблеми розвитку підприємництва в об'єднаних територіальних громадах. *Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва в Україні* : збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва» (м. Харків, 30 листопада 2018 р.). Харків, 2018. С.249-251.

[17] Пономаренко О. С. (Дуванова) Фінансова спроможність як фактор сталого розвитку територіальних громад. *Проблеми і перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України* : збірник матеріалів III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Суми, 22–23 листопада 2018 р). Суми, 2018. С.19-23.

[18] Петрушенко Ю. М., Пономаренко (Дуванова) О. С. Фінансіалізація тимчасово вільних коштів як запорука спроможності територіальних громад. *Економічні проблеми сталого розвитку* : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених імені професора Олега Балацького. (м. Суми, 16-18 квітня 2019 р). Суми, 2019. С. 90-91.

[19] Shcherbyna T., Ponomarenko (Duvanova) O., Treus A.. Social and economic aspects of agrarian cooperatives functioning in Ukraine. *International Multidisciplinary Conference for Young Researchers : The Book of Abstracts* (Bila Tserkva, 22nd November 2019). Bila Tserkva, 2019. P. 96-99.

[20] Petrushenko Y. M., Ponomarenko (Duvanova) O. S.. Financial decentradization in the context of European integration. *Журнал європейського і порівняльного права* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Нормативна сила Європейського союзу» (м. Київ, 29 - 30 травня 2020 р.). м. Київ, 2020. С. 31-34.

[21] Petrushenko Y., Aleksandrov V., Vorontsova A., and Ponomarenko (Duvanova) O. Sustainable development goals as a tool for strategic planning in communities: a bibliometric analysis of research. *E3S Web of Conferences*. 2020. №202 (03005) : The 5th International Conference on Energy, Environmental and Information System (ICENIS 2020) (Online Webinar System, Indonesia, August 12-13). Indonesia, 2020. (Scopus)..

[22] Petrushenko Y., Ponomarenko (Duvanova) O. Financial planning for the strategies implementation of sustainable local development: 1st International Forum «Modern Challenges towards Sustainable Development: Dialogue between Peoples and Countries» (Sumy, Ukraine, April 28-30). Sumy, 2020. P 55-58 (0,13 друк.арк.). *Особистий внесок: (0,07 друк. арк.)*.

[23] Treus A., Ponomarenko (Duvanova) O. Typology of Farmer Groups in Ukraine on the Example of Agrarian Cooperatives. *Food and nutrition security and its resilience to global crises: International conference Tropentag 2020* (Internet, September 9-11). Witzhausen, 2020. P. 355.

[24] Petrushenko Y., Vorontsova A., Ponomarenko (Duvanova) O.. Priorities determination of financial policy of territorial communities' sustainable development. *New trends and best practices in socioeconomic research : III International Science Conference SER 2020* (Igalo, Montenegro, September 17 – 19). Igalo, 2020. P.65.

[25] Ponomarenko (Duvanova) O.. International economic cooperation of territorial communities as a factor of increasing resilience. *Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток : II Міжнародна науково-практична конференція* (м. Суми, 21 травня 2021 р.). Суми, 2021. P. 169-171.

[26] Petrushenko Y. Duvanova O. Agrarian cooperatives as a form of cooperation to achieve territorial communities' sustainable development. *2nd International Multidisciplinary Conference for young researchers Sustainable Development Trends and Challenges under COVID-19* (Sumy, Ukraine, November 29-30). Sumy, 2021. P. 86-87.

[27] Krukhmal O., Petrushenko Y., Duvanova O. Cooperation as a driver of socio-economic leadership and sustainable development in local communities: main trends and perspectives of interdisciplinary research. *8th International Leadership Conference "Novel Insights in the Leadership in Business and Economics After the COVID-19 Pandemic (NILBEC 2022)"* (Prague, June 24-25, 2022). Springer Proceedings in Business and Economics. 2023. P. 9–24. https://doi.org/10.1007/978-3-031-28131-0_2 (Scopus).

Наведені публікації містять результати безпосередньої роботи здобувача на окремих етапах дослідження, повною мірою відображають основні положення та висновки роботи. Авторська участь здобувача в опублікованих наукових працях погоджена зі співавторами.

Оцінка мови та стилю дисертації

Матеріали дисертації викладено українською мовою, послідовно за формально-логічною структурою з дотриманням наукового стилю написання.

Відповідність фаху

Дисертаційна робота відповідає спеціальності 051 Економіка.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

За результатами перевірки дисертаційної роботи Дуванової Оксани Сергіївни на тему «Кооперація як фактор сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації», на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерела для текстових та ілюстративних запозичень; навмисних спотворень не виявлено. Звідси можна зробити висновок про відсутність порушень академічної доброчесності.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Дуванової Оксани Сергіївни за актуальністю проблеми, методичними підходами, обсягом, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладу принципів наукових положень, науково-теоретичним та практичним значенням повністю відповідає вимогам п. 6 «Порядку присудження ступеня доктор філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а дисертант, з урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Голова апробаційної ради
Зі спеціальності 051 «Економіка»,
доцент кафедри економічної кібернетики
доктор економічних наук, професор

Антон БОЙКО